

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/130/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113214872
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2013:8113214872.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: M. A., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XX, zastúpený JUDr. Katarínou Leškovou, advokátkou so sídlom v Prešove, Plzenská 2 p r o t i žalovanej: Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Garbiarska 2, Košice, IČO: 31690904, zastúpenej JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom so sídlom v Košiciach, Nemcovej 22, o zrušenie rozhodcovského rozsudku a prísl. takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e rozsudky Arbitrážneho súdu v Košiciach so sídlom Alžbetina 41, sp. zn. 2C 2656/2012 zo dňa 19.1.2012 a 2C 2735/2012 zo dňa 19.1.2012.

Z a s t a v u j e konanie o zrušenie rozsudku Arbitrážneho súdu v Košiciach sp. zn. 2C 2156/2012 zo dňa 19.1.2012.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 67,88 Eur na účet jeho právnej zástupkyne v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou zo dňa 20.5.2013 domáhal zrušenia konkrétnych rozhodcovských rozsudkov podľa § 40 ods. 1 písm. c/ a j/ zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný bol povinný pri uzatváraní poisťných zmlúv postupovať s odbornou starostlivosťou a mal zohľadniť v čase uzavretia poisťných zmlúv všetky svoje náklady a tieto aj špecifikovať. V prípade, ak by ich vyčíslil už pri uzatváraní poisťných zmlúv, žalobca by ich nepodpísal. Aj v rozhodcovskom konaní ich nevysvetlil, rozhodca rozhodol len na základe tvrdenia žalovaného a neumožnil žalobcovi riadnu ochranu jeho práv v konaní. Žalobca namietal aj neplatnosť rozhodcovskej doložky, ktorá nebola dohodnutá individuálne, bola súčasťou poisťnej zmluvy a spôsobila nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Poukázal na právne závery o neprijateľnej rozhodcovskej doložke v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR 6Cdo 1/2012, 6Cdo 3/2013 a tiež na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove 20CoE 24/11, 20CoE 29/11. Pred začatím konania vo veci samej žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku sp. zn. 2C 2156/2012 zo dňa 19.1.2012 vzhľadom na uplynutie prekluzívnej lehoty zobral späť.

Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Vyslovil názor, že žalobcovi nebolo odňaté právo na prístup k rozhodcovskému súdu, pretože išlo o skrátené konanie tak, ako je to aj na všeobecných súdoch pri vydaní platobného rozkazu. Poukázal na nedostatok podmienky konania, pretože prednosť má kompetencia rozhodcovského súdu pred súdom všeobecným. Rozhodcovskú doložku považoval za platnú, pretože bola individuálne dojednaná, osobitne a výrazne oddelená od ostatného textu Všeobecných poisťných podmienok (ďalej len „VPP“) v rámci Osobitných zmluvných dojednaní. Tvrdil, že pokiaľ by žalobca nepodpísal tieto osobitné zmluvné dojednania, jeho poisťný vzťah by v ostatnom

nebol dotknutý a vylúčil by tým použitie ustanovenia čl. XV VPP. Poukázal na niektoré rozhodnutia krajských súdov, ktoré považovali túto rozhodcovskú doložku za platnú. Napokon sa vyjadril aj k spornej pohľadávke, ktorá predstavuje výšku provízie, ktorú žalovaný vyplatil sprostredkovateľovi poistenia za uzavretie poistnej zmluvy po zániku poistenia na žiadosť žalobcu. Ide o osobitnú pohľadávku, ktorá nebola započítaná pri ukončení poistenia s prebytkom poistného a vôbec s poistných nesúvisí.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, vyjadreniami žalovaného, oznámeniami o zániku poistenia, poistnými zmluvami č. 4354900209, 4333200086, 4354900366, spismi Arbitrážneho súdu Košice, s.r.o. 2C 2735/2012, 2C 2656/2012, 2C 2156/2012, spisom tohto súdu 11C 120/2013, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Dňa 1.8.2007 uzavreli účastníci poistnú zmluvu pod č. 4354900209 týkajúcu sa životného poistenia na konkrétny produkt, pričom toto poistenie malo trvať od 2.8.2007 do 2.8.2027.

Neskôr žalobca požiadal o zrušenie danej poistnej zmluvy, čo žalovaný akceptoval a listom zo dňa 1.10.2009 mu písomne oznámil, že k zániku poistenia dôjde 2.8.2010. Tento list obsahuje aj konečný stav finančného plnenia z príslušnej poistnej zmluvy, podľa ktorého žalobcovi vznikol preplatok na poistnom vo výške 104,31 Eur.

Súčasťou tejto poistnej zmluvy sú Všeobecné poistné podmienky, ktoré podpísal aj žalobca dňa 1.8.2007. Čl. XV. upravuje rozhodcovské konanie. V bode 1 sa konštatuje, že poisťovňa a poistník sa dohodli na tom, že všetky spory sa budú riešiť v rozhodcovskom konaní. O výbere rozhodcovského súdu alebo o poverení rozhodcov pre konkrétny prípad rozhoduje poisťovňa, ktorá vydá aj štatút rozhodcovského súdu. VPP pokračujú formou predtlaču do osobitných zmluvných dojednaní k poistnej zmluve, v ktorých v bode 2 sa uvádza, že poistník a poisťovňa týmto vyjadrujú svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia sa rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti týchto VPP. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku. Aj tieto dojednania sú podpísané žalobcom v ten istý deň - 1.8.2007 ako aj VPP a návrh poistnej zmluvy.

V časti XVII. VPP označených ako „záverečné ustanovenia“ je 19 bodov (vrátane podbodov), pričom v bode 7a sa uvádza, že s uzavretím poistnej zmluvy je pri jej vzniku spojený osobitný provízny náklad v podobe úhrady odmeny za sprostredkovanie poistnej zmluvy medzi poisťovňou a poistníkom, ktorý uhrádza poisťovňa. Podpisom poistnej zmluvy vzniká poisťovní osobitná pohľadávka voči poistníkovi vo výške vyplatennej províznej odmeny za sprostredkovanie príslušnej poistnej zmluvy, ktorá sa vysporiada pri ukončení poistného vzťahu zápočtom voči odkupnej hodnote, ak je vytvorená alebo poistnému plneniu. Ak odkupná hodnota pri ukončení poistného vzťahu vytvorená nebola, pohľadávka sa stáva splatnou dňom ukončenia poistného vzťahu a poisťovňa je oprávnená voči poistníkovi ju uplatniť podľa zásad dohodnutých v týchto všeobecných poistných podmienkach pred rozhodcovským súdom.

Práve vyššie uplatnený nárok si žalovaný uplatnil návrhom zo dňa 2.1.2012 na rozhodcovskom súde - Arbitrážnom súde v Košiciach, ktorý vyčíslil na 313,27 Eur.

Arbitrážny súd v Košiciach dňa 19.1.2012 bez pojednávania vydal rozsudok pod sp. zn. 2C 2656/2012, ktorým uložil žalobcovi (v rozhodcovskom konaní žalovanému) zaplatiť Rapid life životnej poisťovni a.s. 313,27 Eur a trovy konania 276 Eur. Rozsudok bol doručený žalobcovi dňa 18.4.2013. Poučenie rozhodcovského rozsudku obsahuje informáciu o možnosti podania odporu v lehote 5 dní od doručenia, ale len za podmienky zaplata poplatku za odpor vo výške 72 Eur. Žalobca odpor voči rozhodcovskému rozsudku nepodal.

Dňa 10.11.2009 uzavreli účastníci aj ďalšiu poistnú zmluvu pod č. 4354900366, opäť týkajúcu sa konkrétneho produktu životného poistenia, ktoré malo trvať od 11.11.2009 do 11.11.2009.

Aj v tomto prípade neskôr žalobca požiadal o zrušenie tejto poistnej zmluvy, čo žalovaný akceptoval listom zo dňa 11.7.2011, ktorým mu písomne oznámil, že k zániku poistenia dôjde 11.11.2011. Podľa konečného stavu finančného plnenia z príslušnej poistnej zmluvy žalobcovi vznikol nulový zostatok poistného.

Súčasťou tejto poisťnej zmluvy sú Všeobecné poisťné podmienky totožné so všeobecnými poisťnými podmienkami, ktoré boli súčasťou aj predchádzajúcej poisťnej zmluvy tak, ako je to citované aj v tomto rozsudku. Na rozdiel od predchádzajúcej poisťnej zmluvy tieto všeobecné poisťné podmienky pokračujú taktiež formou predtlaču do osobitných zmluvných dojednaní k danej poisťnej zmluve s tým istým textom, ktorý je citovaný v bode 2 predchádzajúcich osobitných zmluvných dojednaní (v danom prípade jedná sa o bod 3), ale navyše tieto osobitné zmluvné dojednania obsahujú aj bod 4, ktorý upravuje právo poisťníka v lehote 30 dní od podpisu poisťenej zmluvy individuálne písomne odmietnuť ustanovenia XV. časti VPP, ktoré tvoria súčasť poistenia a zároveň ods. 3 týchto osobitných zmluvných dojednaní.

Tak ako aj v predchádzajúcom prípade nárok, ktorý bol upravený v časti XVII. VPP v bode 7a si žalovaný uplatnil návrhom zo dňa 2.1.2012 na tom istom rozhodcovskom súde - Arbitrážnom súde v Košiciach, pričom tento nárok vyčíslil na sumu 251,54 Eur.

Arbitrážny súd v Košiciach vydal v ten istý deň 19.1.2012 bez pojednávania rozhodcovský rozsudok pod sp. zn. 2C 2735/2012, ktorým uložil žalobcovi (v rozhodcovskom konaní žalovanému) zaplatiť Rapid life životnej poisťovni a.s. 251,54 Eur a trovy konania 276 Eur. Aj tento rozsudok bol doručený žalobcovi 18.4.2013. Rozsudok obsahuje to isté poučenie o možnosti podania odporu v lehote 5 dní od doručenia, ale len za podmienky zaplataenia poplatku za odpor vo výške 72 Eur. Ani voči tomuto rozhodcovskému rozsudku žalobca odpor nepodal.

Žalobca prehlásil, že v oboch týchto prípadoch uzatvárania poisťných zmlúv mu sprostredkovateľ poistenia sa ani len nezmienil o rozhodcovskom konaní a nejakej rozhodcovskej doložke, ani v súčasnosti tieto termíny mu nič nehovoria. Sprostredkovateľ poistenia mu dal na podpis všetky listiny súvisiace s poistením vrátane poisťných podmienok s tým, že ich musí podpísať, žalobca tak urobil bez toho, aby tieto listiny si prečítal.

Ako listinný dôkaz preukazujúci praktiky žalovaného pri uzatváraní poisťných zmlúv súd použil aj zápisnicu z pojednávania vo veci 11C 120/2013 zo dňa 25.10.2013, v ktorej je obsiahnutá výpoveď svedkyne Valérie Drobňákovéj, ktorá v minulosti pracovala pre žalovanú spoločnosť ako sprostredkovateľka poistenia. Svedkyňa prehlásila, že ani ona tak, ako ostatní sprostredkovatelia, ktorí pôsobili spolu s ňou v jednej skupine, neboli upozornení na podstatu inštitútu rozhodcovského konania, ktorým vôbec nebol vysvetlený a pri školení riadiacimi pracovníkmi jej bolo uvedené len to, že záujemca o poistenie musí podpísať aj všeobecné poisťné podmienky a tiež osobitné zmluvné dojednania, pretože inak k uzatvoreniu poisťnej zmluvy nedôjde. Preto v tom smere informovala aj záujemcov o poistenie.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) v znení účinnom od 1.4.2004 do 31.12.2007 spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzatvorenie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 citovaného zákona dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 3 citovaného zákona spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 1 OZ v znení účinnom od 1.1.2008 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r/ OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Rozhodcovské konanie je upravené v zákone č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.

Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku len ak

- a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),
- b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,
- c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,
- d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,
- e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,
- f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,
- g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),
- h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona,
- i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,
- j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Podľa § 41 ods. 1 vyššie citovaného zákona žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Nemalo by byť pochyb o tom, že poisťná zmluva uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou podľa vyššie citovaných všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 52). Je totiž zrejme, že žalovaný konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, žalobca zmluvu uzatváral ako fyzická osoba mimo rámca obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

V danom prípade bolo potrebné posúdiť či osobitné zmluvné dojednania podpísané aj žalobcom možno považovať za individuálne dohodnuté, v takom prípade by rozhodcovská doložka bola uzavretá platne. Pre posúdenie tohto sporu možno použiť právne závery prijaté Najvyšším súdom SR v rozhodnutiach 6MCdo 9/12, 6Cdo 1/12, 6Cdo 3/13.

Konkrétne v rozhodnutí 6Mcdo 9/12 Najvyšší súd SR uviedol: „Návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy sa má predložiť spotrebiteľovi takým spôsobom, aby z neho bolo zrejme, že spotrebiteľovi sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní a aby bolo z neho tiež zrejme, že mu boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie týkajúce sa výlučného riešenia sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená“.

Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6Cdo 1/12 sa týka žalovaného a aj v ňom Najvyšší súd dospel k záveru o neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobuje nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka bola totiž dohodnutá už podpisom poisťnej zmluvy, keďže sa v nej výslovne uvádzalo, že jej súčasťou sú ako predtlačенý formulár VPP pre životné poistenie a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v XV. časti a to bez ohľadu na to, že účastníci podpísali (taktiež formou predtlačенého formuláru) osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku uvedenú v poisťných podmienkach.

Ten istý právny záver bol vyslovený aj v ďalšom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 6Cdo 3/13 zo dňa 13.3.2013.

Možno teda prijať záver, že ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah (čo je aj tento prípad) nemôže ísť o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku.

Súd poukazuje na to, že spotrebiteľ podpísal rozhodcovskú doložku, pretože inú možnosť nemal, pokiaľ chcel uzatvoriť poisťnú zmluvu. Z doložky nevyplýva, že by bol informovaný o rozdieloch medzi súdnym a rozhodcovským konaním, o rokovanom poriadku rozhodcovského súdu a pod. Jednoznačne to napokon vyplýva aj z výpovede svedkyne Drobňákovej zo spisu 11C 120/2013, ktorú súd použil ako listinný dôkaz. V tejto súvislosti možno znovu poukázať na právne závery už citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 6MCdo 9/12. Navyše však je potrebné sa stotožniť aj s ďalším jeho záverom o tom, že princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) ustupuje dôležitejšiemu princípu a to ochrane spotrebiteľa.

Ďalší dôvod neplatnosti rozhodcovskej doložky súd vidí aj v tom, že rozhodcovský súd si vybral sám žalovaný. V tejto súvislosti možno poukázať na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 2735/11 zo dňa 3.4.2012. Podľa neho právo na zákonného sudcu zaručené v čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd sa primerane vzťahuje aj na rozhodcovské konanie. Ak sa výber rozhodcu neurčil podľa transparentných pravidiel, nemôže byť akceptovateľný ani výsledok tohto rozhodovania.

Je zarážajúce, ak žalovaný napriek viacerým rozhodnutiam Najvyššieho súdu SR, ktorý jednoznačne uzavrel neplatnosť rozhodcovskej doložky bez ohľadu na to, že bola upravená v osobitných zmluvných dojednaniach zotrváva na svojich mylných názoroch. Zarážajúce je aj jeho zavádzajúce tvrdenie o tom, že žalobkyňa mala možnosť nepodpísať spomínané osobitné zmluvné dojednania, pretože aj pri ich nepodpísaní by predsa platil článok XV. VPP, ktorý upravoval výlučné riešenie sporov rozhodcovským súdom, ktorý bol oprávnený vybrať sám žalovaný a dokonca v zmysle tohto článku bol ho oprávnený aj vytvoriť. Ťažko možno v takom prípade nemať pochybnosti o nezaujatosti rozhodcovského súdu a veriť v jeho objektívnosť a spravodlivé rozhodovanie. Tieto pochybnosti sa napokon potvrdili aj rokovacím poriadkom Arbitrážneho súdu v Košiciach, ktorý jednoznačne znevýhodňuje spotrebiteľa oproti súdnemu konaniu. Možno poukázať napr. na zásadu písomnosti rozhodcovského konania; na to, že spotrebiteľ má síce možnosť žiadať nariadiť pojednávanie, ale len za poplatok 36 Eur, navyše musí platiť aj paušál na správne náklady, ktorý je odstupňovaný podľa hodnoty sporu (od 84 do 6.000 Eur); na podanie odporu voči rozhodcovskému rozsudku je stanovená neúmerne krátka 5 dňová lehota; fikcia o doručení rozsudku platí aj v prípade, že adresát sa nezdržiaval na adrese doručovania; v prípade procesných úkonov je podmienkou prijatia takéhoto procesného úkonu zaplatenie príslušného poplatku (v tomto prípade 72 Eur); nie je upravené oslobodenie od poplatku v dôsledku hmotnej núdze spotrebiteľa a pod. Všetky tieto skutočnosti vedú k záveru o tom, že žalovaný nepochybne žalobcovi neposkytol žiadne informácie pri podpisovaní rozhodcovskej doložky o rozhodcovskom konaní vrátane jeho porovnania so súdnym konaním, pretože inak by nepochybne žalobca spomínanú rozhodcovskú doložku nepodpísal. Ani úprava rozhodcovskej doložky s možnosťou odstúpenia od nej v lehote 30 dní nemôže nič zmeniť na prijatom právnom závere o tom, že nebola dohodnutá individuálne. Možnosť odstúpenia od dohody je v tomto smere irelevantná. Rozhodcovskú doložku súd vyhodnotil ako neprijateľnú a tým neplatnú dohodu, odstúpiť možno len od platného právneho úkonu.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody súd preto považoval za dôvodné žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku vyhovieť a to s poukazom na § 40 ods. 1 písm. c/ a písm. j/ zákona č. 244/2002 Z.z.

Nedôvodná je námietka žalovaného o nedostatku podmienky konania (zrejme prekážky právoplatne rozsúdenej veci), pretože pokiaľ je neplatná rozhodcovská doložka, jej dôsledkom je nedostatok právomoci rozhodcovského súdu na prejednanie žaloby žalovaného, čo spôsobuje materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku a teda jeho nezáväznosť (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6Cdo 3/13).

Už len pre úplnosť kvôli informácii pre žalovaného vo vzťahu k predloženým súdnym rozhodnutiam súd dodáva, že predložené rozhodnutia odvolacieho súdu sú zjavne v rozpore s právnym názorom vysloveným v rozsudkoch Najvyššieho súdu SR (citovaným vyššie), ktoré by mali odvolacie súdy rešpektovať. Predložený nález ÚS SR sa týka procesných nedostatkov postupu všeobecných súdov v súvislosti so zásadou kontradiktórnosti, ktorej porušenie znamenalo zásah do konkrétnych ústavných práv žalovaného, nerieši (a ani z pohľadu jeho kompetencie nemôže) nahrádzať všeobecné súdy a preskúmavať ich právne názory okrem prípadov arbitrárnych rozhodnutí. Preto ústavný súd vecne sporný problém - otázku platnosti rozhodcovskej doložky neposudzoval.

O čiastočnom zastavení konania bolo rozhodnuté podľa § 96 ods. 1, 3 O.s.p.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. v návaznosti na § 146 ods. 2 vetu prvú O.s.p. Žalobca sa pôvodne domáhal zrušenia troch rozhodcovských rozsudkov, úspešný bol len vo vzťahu k dvom rozsudkom, teda pomer úspechu v konaní je u neho 2/3 k pomeru úspechu žalovaného 1/3 a preto súd priznal žalobcovi náhradu uplatnených trov konania v rozsahu 1/3 (2/3 - 1/3). Žalobca si uplatnil náhradu trov konania vo výške 203,64 Eur za 3 úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia, podanie žaloby a účasť na pojednávaní. Tarifná odmena za 1 úkon činí 60,07 Eur podľa § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., pripočítaný bol aj režijný paušál 3 x 7,81 Eur podľa § 16 ods. 3 vyhlášky. 1/3 uplatnených trov tak činí 67,88 Eur (203,64 : 3).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.